

ER FORSKNING VIKTIG?

MARIA LILLEMOEN
INFORMASJONS RÅDGIVER VED HØGSKOLEN I GJØVIK

All utdanning ved høyskoler og universiteter

skal være forskningsbasert. Det betyr at det ved høyskoler og universiteter skal være aktive forskningsmiljøer. I en rapport fra Universitets- og høyskolerådet fra 2010 sies det at: «Koplingen mellom utdanning, forskning og utviklingsarbeid er universitetenes og høyskolenes viktigste kjennetegn i forhold til andre kvalifiseringsveier».

Innen forskning skilles det ofte mellom grunnforskning og anvendt forskning. Noen velger å kalle det henholdsvis nysgjerrighetsdrevet forskning og nyttemotivert forskning. Det er ikke tvil om at de store sprangene i vitenskapen som regel har kommet som resultat av nysgjerrighetsdrevet forskning. Et av de klassiske eksemplene her er Einsteins forskning på fotoelektrisk effekt i 1905, som dannet basis for oppfinnelsen av laseren nesten 50 år senere! Anvendelse av laseren finner vi i dag i en lang rekke eksempler, og de færreste har en hverdag uten en eller annen anvendelse av laseren! Vi finner den i kassaapparatene i dagligvarebutikken, i DVD-spillere, i laser-skrivere, i politiets lasermåler, i øyekirurgien etc. Einstein var drevet av en sterk nysgjerrighet for å finne ut mer om lys. Lite ante han om alle de praktiske anvendelsene dette skulle få 100 år etterpå. Dette er et kjennetegn ved grunnforskning.

Anvendt forskning har til sammenligning ofte klare mål med forskningen, og dermed er veien fra forskning til anvendelse naturlig nok kortere. En skal løse ofte svært kompliserte oppgaver, med en anvendelse som et klart mål. Det er ofte snakk om utvikling av et nytt produkt, en ny tjeneste, kobling

av eksisterende kunnskap på nye måter. Et eksempel fra HiG er prosjektet med ganglagsgjenkjenning. Her benytter man en moderne mobiltelefon til gjenkjenning av den personen som bærer den, for i sin tur å få telefonen til å sende et signal om å åpne en dør. Her må ny og kjent teknologi suppleres med nye dataalgoritmer for å løse en praktisk oppgave.

Et annet eksempel fra HiG tar for seg fallskader. Fallskader er et av de største helseproblemene for personer over 65 år, både utenfor og i institusjoner. Ved HiG har vi et forskningsmiljø innen klinisk sykepleie som blant annet forsker på helsepersonells erfaringer med fallforebyggende metoder blant eldre. Målet er å utvikle metodene og anvende systematisk og forskningsbasert tilnærming for å redusere antall falltilfeller og skadeomfang.

De siste 10 årene har forskningsaktiviteten ved Høgskolen i Gjøvik gått kraftig opp. Dette er en direkte følge av målbevisst satsing på mastergradsutdanninger og PhD-tilbud. Målt med universitets- og høyskolesektorens indikator har innlandshøgskolene samlet i 2010 en dokumentert forskningsaktivitet som er nesten dobbelt så stor som det nyetablerte universitetet i Nordland. Innlandshøgskolene har i årene fra 2005 til 2010 økt sin forskningspublisering med hele 120%!

De store universitetene er, og vil fremdeles være, størst på grunnforskning. Høgskolene, og de nye universitetene i Norge, har sin tyngde innen anvendt forskning. Dette er et naturlig skille gitt vår historie. Innlandsuniversitet skal aldri bli en

liten kopi av Universitet i Oslo. Innlandsuniversitet har sin styrke i å være nært knyttet til arbeidslivet, nærmere de som skal bruke våre ferdige kandidater og vår forskning. Forskningen i Innlandsuniversitetet vil derfor ha sin styrke knyttet helsefagene, lærerutdanning/pedagogikk, ingeniør/teknologi/IT, landbruk/skogbruk og samfunnsfagene. Her kan vi tilby utdannede kandidater og forskning som er relevant for viktige deler av Innlandet og resten av Norge. For å være relevante for innlandet må våre fagmiljøer og vår forskning være av topp kvalitet. Det er snakk om å bygge opp internasjonale

forskningsmiljøer ved våre høyskoler. Miljøer som samarbeider med gode, internasjonale universiteter, og har god kontakt med Innlandets arbeidsliv.

Kun ved å lage slike forskningsmiljøer vil vi bli en viktig aktør for Innlandet, og en synlig aktør nasjonalt og internasjonalt. Vi er på god vei. Universitetsarbeidet har vært og vil være en sterk kraft i dette. Kom og lær mer om vår forskning under Forskningsdagene (se program www.hig.no).